

Svenska Canada-Tidningen

The Swedish Canada News

ARG. (YEAR) 28.

LÖSNUMMER 10 CENTS.

WINNIPEG, MANITOBA, TORSDAGEN DEN 25 NOVEMBER, 1920.

LÖSNUMMER 10 CENTS.

No. 48.

Politisk vecko-revy för Canadas folk.

En strid om kontrollen över de naturliga resurserna flammar upp. Hon. T. A. Crerar drager i härnad mot samt vederlägger Meighens kritik mot farmarna.

MEIGHEN NÖJD MED SIN ERIKSGATA I VÄSTERN.

Sin beryktade Eriksgata i västern avslutade f. v. premiärminister Meighen med ett möte i Holland, Man. Naturligtvis anmände han åter sitt åsiktsuttryck om den höga tariffen, som han förklarade nödvändig för industriens bibehållande. Han förklarade att Meighen skulle uttala sig om västern samt anmånade sig själv ha varit mycket därm för sig och sitt parti. (Huruvida detta överensstämmer med fakta är en annan sak, som vi skola behandla redaktionellt i nästa nummer.) Därefter fortsatte Meighen till östern samt höll i fredags tal i Toronto. Där höll det på att bli en våldsam demonstration av ex-soldater, vilka förde att de Meighen skulle uttala sig om gratifikationsfrågan, vilket han nekade att göra. Senare förklarade han sig ej vilja upptaga den till behandling.

Regeringen i Manitoba kommer antagligen att vända sig till Canadas överdomstol för att tillförsäkra sig kontrollen av de naturliga resurserna, enligt vad dessa skattmästare f. v. förklarade. Detta synes vara den enda utvägen för provinsen, sedan det visat sig att en mängd delegationer intet kunnat uträtta. Samma steg tänker också regeringen i Alberta taga och man ännar där ej vilja, även om frågan måste tagas till "privy council". Förgävs har man sökt förnämliga Canadas premiärminister att uttala sig i fråga samt fastslå en bestämd politik. På det orat har han ej velat lysna.

Hon. T. A. Crerar vistades f. v. i Ontario samt höll föredrag i Port Burwell samt St. Thomas. I dessa tal gav han en skarp och dräpande kritik över den kritik, som Meighen utslungat mot farmarrollen. Han framhöll bland annat, att i deras plattform ej finnes en enda punkt, som utslutande är till nytta endast för farmarna. Han förklarade sig vara ledaren över att premiärminister nedlåt sig till att utslunga kritik om klassiska stiftning emot farmarna samt att genom lömska anspelningar besvika dem för att vara förfäddare och nedvärde. Crerar förklarade, att det ej fanns någon klass, som var i en bättre ställning att hålla balansen mellan kapital och arbete som just farmarna. Han påvisade lideligheten i Meighens påståenden samt påpekade regeringens fula trick att genom handelsnämnden skola driva upp sockerpriset.

Farmpartiet i Manitoba höll f. v. i motet i Winnipeg, varvid man beslutat att ej lera sig med några andra partier. Vad deras ställning i legislaturen beträffar, kommer det enligt de bevisade dess uttalande, ej att vara i opposition mot Norris-regeringen samt endast understöda densamma i saker som det anser vara för provinsens bästa. Till ledare för partiet valdes William Robson från Leleau och till sekreterare A. R. Bolvin från Irberville. Till deras program skola vi återkomma i nästa nummer.

Det konservativa partiet höll också möte f. v. samt bestämde sig för att ej förbinda sig med något annat parti. Till ledare valde det J. T. Haig från Winnipeg.

Diverse nyheter ifrån staden Winnipeg. Kvinnoföreningen i Zionskyrkan vill härmed framföra ett tack till alla dem, som i trots av det kala väderet bevisade dess aktion den 17 de samt på så sätt bidrog till det goda resultatet.

Tillbaka i staden. Vår välkände skräddare Magnus Person, som under sommaren brukat sin farm i Mulvihill, Man. har med sin familj återkommit till Winnipeg, där de ämnas stanna i vinter.

Den välkände svenska grosshandelsfirman Swedish Importing Co. Ltd. har i dagarna flyttat från 271 Princess st., till 282 Stanley Ave. i hörnet av Logan. Innehavare av densamma är som bekant vice konsul P. B. Anderson.

Svenska nationalbibliotekets styrelse håller årsmöte lördagen den 27 november kl. 3 e. m. i svenska vicekonsulatet, 283 Third street (ej Meyer's Hall). Alla medlemmar av Sv. nationalbiblioteket åka rättighet att närvara, men endast styrelsemedlemmar ha rösträtt. — Prot.-sekr.

På besök till Sverige begav sig denna vecka Mr. och Mrs. John Bly från Killan, Alta, där han äger en stor och fin farm. Mr. Bly har vistats i Canada i 14 år och i Staterna i 15 år. Efterom han är småbarnsbehövare vil ej säga, att det lyckats bra för honom här i landet.

Svenska Nationalbibliotekets årsfest, som avhölls måndagen den 29 nov. påminna vi än en gång om. Lo-

Nationernas förbunds möte.

Nationernas förbunds rådsammanträde pågår nu som bäst i Genève.

Skall Tyskland få inträde?

Nationernas förbunds första allmänna möte öppnades den 15 ds. i Genève under närvaro av representanter från 41 olika länder. Alla länders flaggor voro hissade på offentliga byggnader och hotell. De enda flaggor, som lyfte med sin fränvaro, voro Föränta Staternas, Tysklands och Rysslands. Till ordförande vid rådsammanträdet valdes Paul Hymans från Belgien, vilken i sitt första tal bland annat yttrade, att man långt ifrån betraktade Versailles-fördraget som fullkomligt eller sig själva som maktiga att i ett nu omändra världen. Han ville betona, att Folkförbundet varken är eller någonstans kommer att spela rollen av överlat eller skola förtrycka de mindre rikerna, utan att dess uppgift är att mellan självständiga stater upprätta ett vänskapförhållande, som kan leda till ömsesidigt lojalitet och sympati.

Bland de frågor, som behandlas vid konferensen, anses frågan om Tysklands berättigande till medlemskap i förbundet och uppgörandet av ett system för avväpning och för blockad mot nationer som trots förbundets befallningar, vara de viktigaste av speciell intresse för oss är också Sverige och de övriga nordiska ländernas försäljning till ändring i förbundets grundlag och utsikterna för deras uttagande eller förkastande. Föränta Staternas nuvarande oönskade ställning i världsaengägenhet, särskilt i fråga om medel att undvika krig, nedstår i hög grad de skandinaviska folkens förhoppningar om en stark liga.

Canada delegation anlände i god tid samt består som bekant av handdeklaration George Foster, justitieminister C. J. Doherty och Hon. N. W. Rowell. En förbundsammanslagning andra dag till sattes sex komitéer, bestående av en medlem från alla de 41 staterna. För att behandla olika frågor i komitéerna, ämnas den republikanska nationalkomitén uppmuntra klagomål från flera distrikt i södern, emedan demokraterna där blevo valda i följd av vid valen begånge avvek. Syftet med denna åtgärd är att kasta ljus öfver söderns valsystem för att kunna framkalla kongressens kraftiga ingripande. Republikanska ämnas besträffa varje valsvok, som kan avlösas i södern, emedan detta är den enda utvägen att bereda dem framgång i denna del av landet.

Amerika — världens Eldorado! Den ofantliga invandringen till Föränta Staterna är ett problem, som kräver sin snabba lösning. Speciellt för Svenska Canada Tidningen av T. W. Schönberg.

Som inledning skulle jag önska åskådligt uttalande i en amerikansk tidning vilket här om dagen ådrog sig uppmärksamhet. En författare skriver i underligt tillhörde jag östra divisionen. Nitio procent av söderna i denna kusten väntas bli amerikanska språket. En del av trupperna voro så världslova som stridskrafter till de utslutande kunde användas av trossen, och att upprättade kommunikationerna för de verkliga stridskrafterna, vilka voro amerikaner från västern och södern.

Nytt ränne för papper. På grund av den brist på trämassa till pappersfabrikationen, som sedan lång tid tillbaka rått över hela världen, ha försök gjorts att med olika ämnen ersätta trämassan. Ett mycket användbart ränne synes man ha funnit i anbinaväxten, hemmahörande i Sydamerika.

Saken kom på tal, så tidigt som 1908 och redan då kom man till det resultat att fiberns av denna växt ejbyrå ett ypperligt råmne i och för papperstillverkningen. Men först för två år sedan då det visade sig öm möjligt att tillfredsställa efterfrågan på råmne för papperstillverkningen, företogs en serie experiment med det nya råmnet. Dessa utfördes så lyckligt, att förlag framkom till användning av nedlagda sockerfabrikerna i Papper till framställning av anbinaväxten.

Anbinaväxten förekommer i stort utsträckning i Sydamerika särskilt i läggande samliga trakter. Sedan fiberns insamlats bli de föremål för kemisk behandling, varföre de bli lika konstgjord bomull. Den omständigheten att fiberns ej strax visna eller övergå till förruttnelse ger dem ett föredräde framför andra växtfibrer.

En titt ner uti Europas politiska gryta.

Sovjet-trupperna synas segra på alla håll i trots utav alla "vita" generaler. De alliera de följa med spänning händelsernas utveckling i Grekland.

ÅTERIGEN EN VIT GENERAL VARS SAGA BLIR ALL.

General Wrangels saga är nu all, han har måst uppgiva sin ställning i Krim förtöjd av sovjetarmén efter att ha lidit oerhörda förluster. Den 14 ds intogs rysarna Sebastopol och för närvarande behärska de hela halvön Krim. General Wrangel, medlemmar av hans stab samt franske överkommissarien i Sebastopol, M. Martel, togos ombord på det franska krigsskeppet Waldeck-Roussseau och ha forts till Konstantinopel, dit 13,000 flyktingar begivit sig. Åtskilliga tusen flera åro på väg dit. Omkring 30,000 lära ha fått tillstånd att lämna Sebastopol, 2,000 sårade ha också anlånt och blivit fördelade mellan franska och ryska sjukhus. Gen. Wrangel har uppgett hoppet att längre kunna motstå bolsjevikerna samt beslutat upplösa sin armé. Den nye "vite" generalen Balakovitch försöker ännu mota dem. Wrangels trupper försvagades genom myteri och förräderi, framkallat av tyska agitatorer.

Anti-bolsjevikstyrkorna i Sibirien drovos f. v. Mandchuriets gräns till Manchuri samt flydde i stor ordning. Japanerna ha varnat ryssarna att ej förfölja dem längre samt sända skyndsamt trupper till Mandchuriet. M. Tchitcherin, den ryska utrikesministeren för britiska flottans insyn, varnade f. v. engele utblandande i Krim-affären, vilket han sade sig skulle vara en flentlig handling.

De allierade hava dock förklarat Svarta havet stå under blockad, och britiska jagare patrullera för att hindra trafik. Mycket valsvok i södern. Pastän republikanerna vunnit så stor majoritet i representanthuset att väntas komma att bli utan plats i komitéerna, ämnas den republikanska nationalkomitén uppmuntra klagomål från flera distrikt i södern, emedan demokraterna där blevo valda i följd av vid valen begånge avvek. Syftet med denna åtgärd är att kasta ljus öfver söderns valsystem för att kunna framkalla kongressens kraftiga ingripande. Republikanska ämnas besträffa varje valsvok, som kan avlösas i södern, emedan detta är den enda utvägen att bereda dem framgång i denna del av landet.

Diverse nyheter ifrån staden Winnipeg. Bibliska föredrag hållas av E. F. Linder lördagen den 27 nov. kl. 3 e. m. i Morrow Hall, 392 Talbot Ave. Elmwood samt kl. 8 e. m. i Scott Memorial Hall, 213 Princess St. Föredrag hållas också söndagen den 5 dec. kl. 3 samt 8 e. m. Från P. M. Dahls Steamship Agency. Svenska Amerikalijens ångare Stockholm avgick från Göteborg den 18 nov. och hade 43 första klass, 215 andra och 711 tredjeklasspassagerare, tillsammans 969. — Ångaren "Drottningholm" avgick den 18 nov. från New York och hade 21 passagerare i första, 62 i andra och 532 i tredje klass. Scanmavisan American Högrens ångare "Oscar II" ankom till Kristiansand den 14 nov. Allt väl. De to bliva ett. Torsdags kväll den 11 nov. sammanviges mr. William Norberg och miss Margaret Håkanson. Bägge äro bosatta i Winnipeg samt äro medlemmar av den svenska lutherska Sionsförsamlingen. Vignen förtäddes i brudens hem, 96 Hallet st. av pastor Bert Håkanson från Dagus Mines Pa., som är farbroder till bruden. Som vittnen fungerade mr. Christ. Elmarson och miss B. Anderson. Efter vigeslaktens serverades förtäringar. De nygifte reste samma afton till ett nya trevliga hem i Dofield. Lycka och Guds välsignelse tillökade de nygifte paret av alla vännar och bekanta. — B. M. H. Mem till Sverige. Med ångaren Bergensfjord, som avgick den 19 ds

medföljde: Rasmus Klemet, Kristen Haugland, mr och Mrs John Berg med fru barn, Ellef Finnebraten, Gust Skretting, mr och Mrs Lind Olesen med tre barn, mr och Mrs J. O. Rodseth med ett barn, Edward Eidsvik, mr och Mrs Blomquist med ett barn, mr och Mrs Björnson med fyra barn, Jacob Jacobson samt Otto Edw. Skogman. Med ångaren Hellig Olaus, som avgick den 18 ds, medföljde: Paulus Person, P. Lindgren samt Jonas Sjödin. Samtliga hade köpt sina biljetter hos P. M. Dahl Steamship Agency.

Besökande. Under veckans lopp ha vi haft besök av följande personer: A. Nyström och H. Olson från Percival, Saska, vilka bägge äro framstående farmare på sin ort; John Skoglund från Hilltop, Man.; Nels Peterson från Erickson, Man.; S. Karlberg från Bagot, Man., vilken kom till Canada 1888 och som har haft denna tidning sedan den startades för ett 30-år sedan; Anders Hermanson och T. S. Flor från Sandbridge, Man.; Jonas Swenson från Stockholm, Saska, vilken var på väg till Minnesota för att hälsa på sin son därstädes; Nils Anderson från Percival, Saska, vilken i vintras och sommar vistats i Vancouver, B. C. och som funderar på att resa till Sverige i vår.

På grund utav att Storbritannien f. v. börjad köpa vete i U. S. har prisat å det samma börjad stiga.

Striden i Grekland mellan premiärminister Venizelos och den forne kungen Konstantin anhängare har upplupit så, att den forre förlorat, ty han blev grundligt besegrad vid det f. v. hållna valet. George Rithalis har efterträtt Venizelos som premiärminister med ånkedrotningen Olga som regent. Den forne kungen Konstantin, som nu befinner sig i Luzern, har förklarar att han ej vill återvända, förrän en folkomröstning verkställts. Omröstningen om huruvida han åter skall intaga tronen eller ej skall åga rum den 5 dec.

Inom de allierades kretsar är man mycket bekymrad över denna utgång av valen, allendast Venizelos var deras bästa vän. Han har efter nederlaget begitt sig i landsflykt till Egypten.

Irländerna i Föränta Staterna ha hotat att för varje dödad Sinn Feinaren döda tre britiska subjekt i Staterna. Briterna ha fast Staternas uppmärksamhet på detta. Irländernas hämndlystnad stegrades den 21 ds till ytterligare, och blod föll. Icke sedan upprettas början har staden bevitnat någonting dylikt. Fjorton män ligga dödade i stadens olika delar, och dessa dödade samtligt, vilket visar, att man lagt sina planer väl. Alla som dödade, voro officerare eller riksdagsmän. Grupper av män, bestående av ungefär ett halvt dusin, avlade besök i sina offers hemskallade dem till dörren och skote dem in. I somliga fall inträngde man i hemmen och dödade sina offer.